

XXIAdults

**Dostosowanie systemu kształcenia dorosłych
do XXI wieku**

Szablon dobrych praktyk

INSTITUTE for
ROMA and
MINORITIES
INCLUSION

**DIPUTACIÓN
DE VALLADOLID**

E-SCHOOL
EDUCATIONAL GROUP

EMPODERAR
DESENVOLVIMENTO ORGANIZACIONAL, SOCIAL, PROFESIONAL E PESSOAL

Co-funded by
the European Union

Nazwa dobrej praktyki

Autentyczne uczenie się na rzecz współpracy międzypokoleniowej

Podsumowanie praktyki

Krótkie, łatwe do zrozumienia streszczenie: Czym jest ta praktyka, dla kogo i w jakim celu?

Autentyczne uczenie się na rzecz współpracy międzypokoleniowej to inicjatywa edukacyjna wdrożona w regionie Śląska w 2024 r. Łączy ona młodzież i seniorów w grupy międzypokoleniowe w celu opracowywania i realizacji lokalnych projektów społecznych. Praktyka ta wspiera współpracę, aktywne obywatelstwo i uczenie się poprzez zaangażowanie w życie społeczne. Uczestnicy wspólnie pracują nad znaczącymi działaniami, które odpowiadają lokalnym potrzebom społecznym. Celem jest wzmocnienie więzi społecznych, budowanie kluczowych kompetencji oraz promowanie integracji międzypokoleniowej.

Opis praktyki – min. 2000 znaków

1) Kontekst / Tło

Jaka była początkowa potrzeba lub problem?

Kto był grupą docelową?

Czy było to częścią większego programu lub projektu?

Projekt powstał w odpowiedzi na rosnącą potrzebę zacieśnienia więzi społecznych międzypokoleniowych. W wielu społecznościach seniorzy i młodzież żyją obok siebie, ale rzadko mają okazję do wspólnej pracy. Seniorzy mogą odczuwać izolację lub mieć poczucie, że ich doświadczenie nie jest już cenione, podczas gdy młodym ludziom często brakuje możliwości uczestniczenia w wartościowym życiu społecznym. Jednocześnie szkoły i instytucje społeczne poszukują sposobów wspierania współpracy i aktywnego obywatelstwa wśród różnych grup wiekowych.

Projekt ten miał na celu udzielenie praktycznej odpowiedzi na te wyzwania. Zaproszono grupy młodzieży i osób starszych do tworzenia małych zespołów i wspólnej pracy nad lokalnymi działaniami. Działania te zostały zaprojektowane i prowadzone przez samych uczestników, w oparciu o rzeczywiste potrzeby ich miast i dzielnic. Nacisk położono na autentyczne uczenie się – czyli uczenie się poprzez działanie, refleksję i zaangażowanie się w rzeczywiste sytuacje życiowe.

Główną grupą docelową byli młodzież w wieku szkolnym oraz seniorzy w wieku 65 lat i starsi. W sumie w projekcie wzięło udział ponad 220 osób z całego regionu Śląska w Polsce. Do procesu dołączyło dziesięć instytucji edukacyjnych i dziesięć grup seniorów. Ich zaangażowanie wspierano poprzez warsztaty, mentoring oraz jasne ramy, które pomagały zespołom przejść od pomysłów do działań.

Projekt był częścią większej inicjatywy wspieranej przez Fundusze Norweskie i EOG oraz koordynowanej przez Fundację Nowa Europa. Opierał się on na założeniu, że edukacja powinna nie tylko przekazywać

wiedzę, ale także budować relacje, rozwijać umiejętności przydatne w życiu codziennym oraz wzmacniać uczestnictwo w demokratycznym społeczeństwie.

Łącząc pokolenia i umieszczając naukę w kontekście życia codziennego, projekt stworzył nowe możliwości współpracy, zrozumienia i zaangażowania społeczności. Stał się również przykładem tego, jak autentyczną naukę można zastosować w edukacji międzypokoleniowej i wykorzystać jako metodę budowania lokalnego zaangażowania.

2) Cele

Jakie były cele tej praktyki?

Co miało na celu poprawić lub zmienić?

Głównym celem projektu „Autentyczne uczenie się na rzecz współpracy międzypokoleniowej” było zbliżenie młodych ludzi i osób starszych w celu pracy nad lokalnymi inicjatywami społecznymi. Chodziło o stworzenie przestrzeni dla prawdziwej współpracy międzypokoleniowej, opartej na wspólnych doświadczeniach i wzajemnym szacunku.

Uczestnicy pracowali w małych grupach i opracowywali własne działania w odpowiedzi na rzeczywiste potrzeby swoich dzielnic. Mogły to być działania artystyczne, edukacyjne lub społeczne. Dzięki temu procesowi projekt wspierał rozwój ważnych umiejętności, takich jak praca zespołowa, komunikacja, empatia i odpowiedzialność.

Jednym z ważnych celów było zachęcanie do uczenia się poprzez działanie. Zamiast uczyć się z podręczników lub wykładów, uczestnicy byli zachęceni do działania, refleksji i uczenia się poprzez wykonywanie rzeczywistych zadań. Pomogło im to poczuć się pewniej i bardziej zaangażować w życie swoich społeczności.

Projekt miał również na celu wzmocnienie więzi społecznych i zmniejszenie dystansu między grupami wiekowymi. Seniorzy dzielili się swoim doświadczeniem i pomysłami, podczas gdy młodzi ludzie wnosili nową energię i perspektywę. Obie grupy odniosły korzyści ze współpracy.

Kolejnym celem było wspieranie aktywnego obywatelstwa. Biorąc udział w planowaniu i realizacji lokalnych działań, uczestnicy mieli okazję wyrażać swoje opinie, podejmować decyzje i przekonać się, że ich głos ma znaczenie. Tego rodzaju zaangażowanie pomaga budować silniejsze poczucie przynależności i odpowiedzialności za lokalne środowisko.

Praktyka opierała się na idei autentycznego uczenia się — metodzie skupiającej się na zadaniach z życia codziennego, refleksji i aktywnym uczestnictwie. Celem było nie tylko rozwijanie kompetencji, ale także danie ludziom szansy, by poczuli się zauważeni, wystuchani i docenieni, niezależnie od wieku.

3) Realizacja / Metodologia

Jak krok po kroku realizowano tę praktykę?

Jakie działania lub metody zostały wykorzystane?

Jak długo to trwało?

Pierwszy etap projektu obejmował wybór dziesięciu placówek edukacyjnych i dziesięciu grup seniorów z różnych miast i miasteczek w całym regionie. Każda placówka utworzyła zespół uczniów, a każda grupa seniorów wybrała uczestników chętnych do udziału we wspólnych działaniach. Zespoły te zostały następnie połączone w celu utworzenia międzypokoleniowych grup roboczych.

W drugim etapie uczestnicy wzięli udział w serii warsztatów wprowadzających. Sesje te skupiały się na komunikacji, współpracy grupowej, planowaniu projektów oraz zrozumieniu potrzeb lokalnej społeczności. Uczestnicy dzielili się swoimi doświadczeniami, omawiali lokalne wyzwania i zaczęli opracowywać pomysły na wspólne działania. Warsztaty były prowadzone przez doświadczonych trenerów i moderatorów.

Każdy zespół był wspierany przez mentorów przez cały czas trwania procesu. Etap mentoringu pomógł grupom przejść od pomysłu do działania. Mentorzy pomagali w planowaniu, organizacji i rozwiązywaniu problemów. Zespoły otrzymały wsparcie finansowe i organizacyjne na realizację swoich projektów. Wsparcie obejmowało finansowanie materiałów, dostęp do przestrzeni oraz pomoc logistyczną.

W ciągu kilku tygodni zespoły międzypokoleniowe zaprojektowały i zrealizowały swoje inicjatywy. Działania różniły się w zależności od lokalnego kontekstu i pomysłów grup. Niektóre zespoły skupiały się na działaniach kulturalnych lub artystycznych, takich jak wystawy, przedstawienia lub warsztaty twórcze. Inne organizowały wydarzenia edukacyjne, spotkania publiczne lub działania wspierające integrację społeczną i zaangażowanie społeczności.

W sumie zrealizowano 20 lokalnych inicjatyw. Każda z nich została udokumentowana i poddana ocenie. Zespoły zachęcano do refleksji nad procesem, wynikami i tym, czego się nauczyły. Doświadczenia zebrano następnie w końcowym podręczniku, który zawiera praktyczne narzędzia, przykłady i zalecenia dla innych osób, które chcą skorzystać z tej metody.

Projekt trwał trzy miesiące i był koordynowany przez Fundację Nowa Europa przy wsparciu finansowym z funduszy EOG i Norwegii. Jego sukces opierał się na jasnej strukturze, silnym wsparciu mentorskim oraz aktywnym zaangażowaniu lokalnych społeczności. Metoda ta pozwoliła osobom w różnym wieku uczyć się od siebie nawzajem, podejmować konkretne działania i dostrzegać efekty swojej współpracy.

4) Wyniki / Efekty

Jakie były konkretne wyniki?

Jak praktyka wpłynęła na uczestników?

Projekt przyniósł szeroki wachlarz konkretnych rezultatów i wywarł silny, pozytywny wpływ na jego uczestników. Jednym z największych osiągnięć było wdrożenie 20 lokalnych inicjatyw międzypokoleniowych w 10 miastach regionu śląskiego, w które zaangażowanych było ponad 220 osób – seniorów i młodych uczestników. Każda grupa była starannie zrównoważona pod względem wieku, co pozwoliło na prawdziwą współpracę i wzajemną naukę. Działania projektowe opierały się na pomysłach i potrzebach lokalnych społeczności i obejmowały działania ekologiczne, kulturalne, edukacyjne oraz integracyjne. Proces rozpoczął się od sesji szkoleniowych i warsztatów, które 94% uczestników oceniło jako bardzo przydatne. Aż 91% stwierdziło, że dzięki zaangażowaniu w projekt poprawiło swoje umiejętności społeczne i komunikacyjne. Materiały edukacyjne, zwłaszcza podręcznik stworzony w ramach projektu, również spotkały się z bardzo dobrym przyjęciem – 93% respondentów określiło go jako interesujący i

inspirujący. Co ważne, efekty projektu wykraczały daleko poza jego formalny harmonogram. Uczestnicy wielokrotnie podkreślali, że udział w inicjatywie zwiększył ich poczucie sprawczości (87%) oraz zaangażowanie w życie społeczności (82%).

Jednym z najważniejszych rezultatów była zmiana w postrzeganiu innych pokoleń przez uczestników – 96% stwierdziło, że projekt pomógł im lepiej zrozumieć wartość współpracy międzypokoleniowej. Młodzi ludzie docenili mądrość i doświadczenie starszego pokolenia, podczas gdy seniorzy cieszyli się ze świeżych pomysłów i entuzjazmu młodzieży. W wielu przypadkach doprowadziło to do przełamania stereotypów i nawiązania trwałych relacji. Kilka grup postanowiło nawet kontynuować współpracę po oficjalnym zakończeniu projektu.

Kolejnym wielkim atutem było partnerstwo z norweską organizacją Bjerker LearningLab – ich wkład wniósł świeże perspektywy i zapoznał uczestników z metodami autentycznej edukacji, które dobrze pasowały do lokalnego kontekstu. 10 najbardziej wyróżniających się grup zostało zaproszonych do udziału w wizycie studyjnej w Norwegii, która była nie tylko nagrodą, ale także okazją do dalszego rozwoju. Ogólnie rzecz biorąc, projekt wyraźnie pokazał, że znacząca współpraca międzypokoleniowa, oparta na autentycznej nauce i wzajemnym szacunku, może prowadzić do trwałych zmian – widocznych nie tylko w statystykach, ale przede wszystkim w relacjach, umiejętnościach oraz motywacji do pozostawania aktywnym i zaangażowanym w życie społeczności.

5) Historie uczestników – opcjonalnie

Krótkie cytaty, osobiste refleksje lub doświadczenia uczestników

„Nazywam się Urszula Mianowska i jestem animatorką klubu seniora Barwy Jesieni w Żarkach. Zgodziłam się i bardzo się ucieszyłam, że wraz z seniorami weźmiemy udział w tym projekcie. Wybrałam grupę teatralną, która już istnieje w klubie seniora, i po prostu postanowiłam zaangażować ją w projekt. Naprawdę wierzę, że kiedy spędzamy czas z młodymi ludźmi, czujemy się młodszy. To bardzo miła grupa młodych ludzi – świetnie się z nimi dogadujemy. Seniorzy to już ludzie z doświadczeniem życiowym, którzy wiele przeszli, a młodzi ludzie mogą z tego czerpać, jeśli tylko chcą. Nie możemy się narzucać. Ale ta grupa jest wyjątkowa i wspaniała. Oczywiście, że warto. To coś pięknego. Aby uczyć się od młodych – trzeba po prostu nauczyć się ich słuchać. A z kolei, jeśli chcą, młodzi mogą się wiele nauczyć od nas.”

— Urszula Mianowska, animatorka Klubu Seniora

6) Czynniki sukcesu

Co sprawiło, że praktyka była skuteczna lub innowacyjna?

Czy były jakieś wyjątkowe lub kreatywne elementy?

Jednym z najważniejszych czynników sukcesu projektu „Autentyczne uczenie się na rzecz współpracy międzypokoleniowej” było wykorzystanie autentycznych metod uczenia się. Zamiast tradycyjnego nauczania projekt skupiał się na uczeniu się poprzez działania w prawdziwym życiu, współpracę i refleksję. Uczestnicy byli aktywnie zaangażowani w projektowanie i realizację lokalnych inicjatyw, co pomogło im zdobyć praktyczne umiejętności i poczuć się odpowiedzialnymi za wyniki. To praktyczne, oparte na

doświadczeniu uczenie się sprawiło, że cały proces był bardziej angażujący i znaczący dla wszystkich zaangażowanych.

Kolejnym mocnym punktem było partnerskie współdziałanie międzypokoleniowe. Zarówno młodzież, jak i seniorzy pracowali razem przy wszystkich działaniach projektowych – nie w sposób odgórny, ale jako prawdziwi równi sobie. Każda grupa miała szansę wnieść swoje pomysły i uczyć się od siebie nawzajem. Pomogło to budować szacunek, zrozumienie i zaufanie międzypokoleniowe. Wielu uczestników stwierdziło, że po raz pierwszy tak blisko współpracowali z osobami z innej grupy wiekowej, co zmieniło sposób, w jaki się postrzegali.

Różnorodność i kreatywność lokalnych inicjatyw również odegrały ważną rolę. Każda grupa stworzyła swój własny, unikalny projekt – od wydarzeń kulturalnych i występów tanecznych po kampanie ekologiczne i mobilne warsztaty twórcze. Pomysły te wynikały bezpośrednio z potrzeb i zainteresowań uczestników oraz ich społeczności. Ponieważ grupy czuły się odpowiedzialne za swoją pracę, były bardziej zmotywowane i dumne z tego, co osiągnęły. Różnorodność projektów pokazała, jak elastyczny i dostosowujący się może być ten model.

Dodatkowym czynnikiem sukcesu było międzynarodowe partnerstwo z norweską organizacją Bjerker LearningLab. Organizacja ta podzieliła się swoim doświadczeniem i narzędziami do nauki międzypokoleniowej, opartymi na norweskich praktykach edukacyjnych. Ich zaangażowanie w szkolenia online, warsztaty w Polsce oraz wizytę studyjną w Norwegii wniosło nowe pomysły i podniosło jakość projektu. Dało to również uczestnikom i koordynatorom szerszą, europejską perspektywę.

Wreszcie, dobrze przygotowane materiały i dokumentacja projektu pomogły zapewnić trwałość jego wyników. Podręcznik stworzony w trakcie projektu nie tylko opisywał, co zostało zrobione, ale także wyjaśniał, w jaki sposób inne grupy mogą wykorzystać to samo podejście. Dzięki temu pomysły i metody opracowane w trakcie projektu mogą być ponownie wykorzystane – w nowych miejscach, z nowymi ludźmi i z takim samym pozytywnym efektem.

7) Przenoszalność / Zalecenia

Czy praktyka ta może być wykorzystana gdzie indziej?

Jakie warunki są potrzebne do pomyślnego wdrożenia?

Tak, projekt „Autentyczne uczenie się na rzecz współpracy międzypokoleniowej” z pewnością można przenieść i wykorzystać w innych kontekstach, zarówno w Polsce, jak i na arenie międzynarodowej. W rzeczywistości sam projekt jest doskonałym przykładem udanej przenoszalności – pierwotnie zainspirowany był metodami opracowanymi w Norwegii, a następnie został dostosowany i wdrożony z wielkim sukcesem w polskich społecznościach. Dowodzi to, że model ten jest elastyczny, integracyjny i dostosowany do różnych środowisk kulturowych i społecznych.

To, co sprawia, że praktyka ta jest łatwa do przeniesienia, to nacisk na uczenie się w prawdziwym życiu, aktywny udział i znaczącą współpracę międzypokoleniową. Są to uniwersalne wartości, które mogą sprawdzać się w różnych krajach i środowiskach.

Aby wdrożenie projektu w innych miejscach zakończyło się sukcesem, należy spełnić kilka kluczowych warunków. Po pierwsze, musi istnieć zaangażowany zespół lokalny – nauczyciele, pracownicy organizacji pozarządowych lub liderzy społeczności – którzy wierzą w uczenie się międzypokoleniowe i są otwarci na dzielenie się odpowiedzialnością z uczestnikami. Ich rolą nie jest kontrolowanie, ale przewodzenie i wspieranie.

Po drugie, projekt wymaga bezpiecznego i pełnego szacunku środowiska, w którym zarówno młodzi ludzie, jak i osoby starsze czują się doceniane i wysłuchane. Niezbędny jest równy udział wszystkich, a należy zwrócić uwagę na tworzenie zrównoważonych grup, budowanie zaufania i zachęcanie do otwartej komunikacji.

Kolejnym czynnikiem sukcesu jest dostępność jasnych i praktycznych narzędzi. Opracowany w ramach projektu podręcznik zawiera szczegółowe wskazówki, przykłady i szablony, które ułatwiają powtórzenie procesu w innych miejscach. Organizatorzy nie muszą zaczynać od zera – mogą opierać się na sprawdzonych rozwiązaniach.

Kolejnym przydatnym elementem jest zewnętrzna inspiracja lub partnerstwo. W tym przypadku norweski partner – Bjerker LearningLab – zapewnił wiedzę specjalistyczną, metody i motywację. Inne projekty mogą skorzystać z podobnej współpracy z instytucjami międzynarodowymi lub krajowymi, a nawet z lokalnymi ekspertami, którzy mogą wzbogacić ten proces.

Wreszcie, kluczowe znaczenie mają czas i cierpliwość. Porozumienie międzypokoleniowe nie rodzi się z dnia na dzień – wymaga starannego przygotowania, czasu na wspólne doświadczenia i chwil refleksji. Jednak gdy proces ten ma przestrzeń do naturalnego rozwoju, rezultaty są głębokie i trwałe.

8) Wskazówki / porady dotyczące wdrożenia – opcjonalne

Listy kontrolne, lekcje lub porady dla osób pragnących wdrożyć tę praktykę.

Dla osób planujących wdrożenie podobnej inicjatywy międzypokoleniowej oto pięć kluczowych zaleceń:

1. Twórz zrównoważone zespoły

Zapewnij równy udział obu grup wiekowych – młodzieży i seniorów. Zrównoważone zespoły sprzyjają wzajemnemu szacunkowi, zachęcają do dialogu i tworzą przestrzeń dla prawdziwej współpracy. Każde pokolenie powinno mieć szansę przewodzić, dzielić się doświadczeniami i wpływać na wynik.

2. Pozwól uczestnikom współtworzyć

Daj uczestnikom możliwość projektowania i kształtowania własnych lokalnych inicjatyw. Kiedy ludzie pracują nad pomysłami, które są ważne dla nich i ich społeczności, czują się bardziej zaangażowani, przejmują odpowiedzialność i wykazują większą kreatywność oraz zaangażowanie.

3. Zapewnij praktyczne narzędzia i wsparcie

Zaproponuj jasne wytyczne, szablony warsztatów i dostępne materiały, które pomogą uczestnikom przejść przez proces krok po kroku. Stałe wsparcie mentora lub moderatora może mieć duże znaczenie, zwłaszcza na początkowych etapach.

4. Bądź elastyczny i otwarty

Każda grupa i każdy lokalny kontekst są inne. Bądź otwarty na dostosowywanie harmonogramów, formatów lub oczekiwań. Elastyczność pozwala projektowi odpowiadać na rzeczywiste potrzeby i zachęca do innowacji.

5. Wykorzystaj naukę opartą na prawdziwym życiu

Skoncentruj się na praktycznych działaniach, które mają widoczny wpływ na społeczność. Uczestnicy są bardziej zmotywowani, gdy widzą konkretne wyniki i gdy ich wysiłki przyczyniają się do czegoś znaczącego i użytecznego dla innych.

9) Wnioski – opcjonalnie

Największe niespodzianki, przeszkody lub kluczowe wnioski podczas wdrażania.

W początkowej fazie projektu jednym z głównych wyzwań było utrzymanie regularnej komunikacji w ramach lokalnych zespołów międzypokoleniowych. Uwidoczniono to potrzebę zapewnienia dodatkowego wsparcia mentorskiego lub narzędzi, które pomogłyby zespołom pozostać w kontakcie i skuteczniej współpracować. Chociaż materiały edukacyjne zostały ogólnie bardzo wysoko ocenione, niektórzy uczestnicy wskazali na potrzebę stworzenia bardziej przystępnych narzędzi cyfrowych oraz uproszczonych wersji, zwłaszcza dla osób starszych o mniejszych umiejętnościach cyfrowych. Wynika z tego, że przyszłe inicjatywy w ramach projektu „ ” powinny od samego początku zwracać większą uwagę na dostosowanie metod komunikacji i materiałów do potrzeb i możliwości obu grup wiekowych.

10) Zdjęcia ilustrujące opisaną praktykę

Proszę dołączyć co najmniej 3 zdjęcia związane z opisaną dobrą praktyką

PROFIL PRAKTYKI – LISTA KONTROLNA KLASYFIKACJI

Proszę zaznaczyć wszystkie kategorie, które odnoszą się do opisanej praktyki. Można wybrać więcej niż jedną.

RODZAJ PRAKTYKI

| Uczenie się przez praktykę

☒	Uczenie się międzypokoleniowe
☒	Uczenie się w społeczności
☐	Nauka cyfrowa / mieszana
☐	Uczenie się od rówieśników
☒	Mentoring / coaching
☒	Podejścia kulturowe / kreatywne
☒	Współpraca / partnerstwo
☐	Inne (proszę określić):
GRUPA DOCELOWA	
☐	Dorośli o niskich kwalifikacjach
☐	Osoby nieuczące się, niepracujące i nieuczestniczące w szkoleniach (NEET)
☐	Migranci / uchodźcy
☒	Osoby starsze
☐	Kobiety
☐	Osoby z niepełnosprawnościami
☐	Inne grupy szczególnie narażone
☒	Ogólna populacja dorosłych
ŚRODOWISKO EDUKACYJNE	
☐	Formalne
☒	Nieformalne
☒	Nieformalne
ROZWIJANE UMIEJĘTNOŚCI / KOMPETENCJE	
☐	Umiejętność czytania, pisania i rozumienia tekstu
☐	Umiejętności matematyczne (matematyka, logiczne myślenie)
☒	Umiejętności cyfrowe
☐	STEM (nauki ścisłe, technologia, inżynieria, matematyka)
☒	Osobiste, społeczne i umiejętność uczenia się
☒	Kompetencje obywatelskie
☐	Przedsiębiorczość
☒	Świadomość kulturowa i ekspresja
☐	Umiejętności językowe
☐	Umiejętności związane z pracą / zawodowe
☐	Kompetencje ekologiczne
☐	Inne (proszę określić):
POTENCJALNI UŻYTKOWNICY	
☒	Nauczyciele / wychowawcy
☐	Pracownicy administracyjni
☐	Kierownictwo szkoły / ośrodka
☐	Decydenci / Administracja publiczna

- Organizacje pozarządowe / organizacje społeczne
- Inne (proszę określić):

Słownik kategorii (wyjaśnienie pozycji listy kontrolnej)

Rodzaj praktyki

- Uczenie się przez działanie – uczenie się poprzez praktyczne działania, metody oparte na praktyce, takie jak warsztaty lub rzeczywiste zadania.
- Uczenie się międzypokoleniowe – działania angażujące uczestników z różnych grup wiekowych, którzy uczą się od siebie nawzajem.
- Uczenie się w społeczności – uczenie się, które odbywa się w lokalnej społeczności, często poprzez zaangażowanie w życie społeczne.
- Uczenie się cyfrowe / mieszane – edukacja z wykorzystaniem narzędzi cyfrowych (online) lub połączenie metod online i bezpośrednich.
- Uczenie się rówieśnicze – uczenie się wśród uczestników o podobnym statusie lub doświadczeniu, którzy wspierają się nawzajem.
- Mentoring / coaching – indywidualne wsparcie ze strony osoby bardziej doświadczonej, mające na celu pomoc w nauce i rozwoju osobistym.
- Podejścia kulturowe / twórcze – wykorzystanie sztuki, muzyki, teatru, opowiadania historii itp. jako narzędzi edukacyjnych.
- Współpraca / partnerstwo – praktyki obejmujące współpracę między organizacjami lub grupami.
- Inne (proszę określić) – wszelkie inne metody niewymienione powyżej.

Grupa docelowa

- Dorośli o niskich kwalifikacjach – dorośli o niskim poziomie wykształcenia formalnego lub podstawowych umiejętnościach.
- Osoby NEET – osoby nieuczące się, niepracujące ani nieuczestniczące w szkoleniach (często młodzi dorośli).
- Migranci / uchodźcy – osoby, które przybyły z innego kraju i często borykają się z trudnościami związanymi z integracją.
- Osoby starsze – osoby w wieku 65+
- Kobiety – praktyki ukierunkowane konkretnie na potrzeby kobiet.
- Osoby z niepełnosprawnościami – osoby z niepełnosprawnościami fizycznymi, sensorycznymi, intelektualnymi lub psychicznymi.
- Inne grupy szczególnie wrażliwe – grupy zagrożone wykluczeniem (np. długotrwale bezrobotni, osoby bezdomne).
- Ogólna populacja dorosłych – przeciętni dorośli nie należący do konkretnych kategorii.

Środowisko uczenia się

- Formalne – nauka w ramach oficjalnych systemów edukacyjnych, certyfikowane kursy (np. szkoły, uniwersytety).
- Nieformalne – zorganizowane uczenie się poza systemem formalnym (np. warsztaty, szkolenia społecznościowe).
- Nieformalne – uczenie się poprzez codzienne doświadczenia, bez ustrukturyzowanego kursu (np. wolontariat, rodzina).

Rozwijane umiejętności / kompetencje

- Umiejętność czytania i pisania – czytanie, pisanie i rozumienie tekstów (w tym tekstów funkcjonalnych, takich jak formularze).
- Umiejętności matematyczne – stosowanie matematyki i logicznego rozumowania.
- Umiejętności cyfrowe – korzystanie z narzędzi cyfrowych, np. tworzenie CV, narzędzia internetowe, platformy internetowe.
- STEM – nauka, technologia, inżynieria i matematyka.
- Umiejętności osobiste, społeczne i związane z uczeniem się – samoświadomość, motywacja, praca zespołowa, umiejętności uczenia się przez całe życie.
- Kompetencje obywatelskie – aktywne obywatelstwo, zrozumienie demokracji i odpowiedzialności społecznej.
- Przedsiębiorczość – kreatywność, innowacyjność, zarządzanie projektami, podejmowanie ryzyka.
- Świadomość kulturowa i ekspresja – docenianie i tworzenie treści kulturowych (np. sztuka, muzyka).
- Umiejętności językowe – zdolność do porozumiewania się w jednym lub kilku językach obcych.
- Umiejętności związane z pracą / zawodowe – praktyczne umiejętności przydatne w konkretnych zawodach lub profesjach.
- Kompetencje ekologiczne – wiedza i zachowania wspierające zrównoważony rozwój i troskę o środowisko.
- Inne – wszelkie inne rozwinięte umiejętności (proszę określić).

Potencjalni użytkownicy – grupy, które mogłyby odnieść korzyści ze stosowania, dostosowywania lub czerpania inspiracji z tej praktyki w swoim kontekście zawodowym.

Uwaga: Kategorie te są zgodne z ramami UE, takimi jak Kluczowe kompetencje w uczeniu się przez całe życie (2018), Plan działania w zakresie umiejętności podstawowych (2025) oraz Przewodnik po programie Erasmus+ 2025 – Słowniczek

